

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 10. novembra 2022 *

„Odvolanie – Štátna pomoc – Verejná záruka, ktorú poskytol verejnoprávny subjekt – Úvery poskytnuté v prospech troch futbalových klubov regiónu Valencia (Valencia CF, Hércules CF a Elche CF) – Rozhodnutie vyhlasujúce pomoc za nezlučiteľnú s vnútorným trhom – Zrušenie rozhodnutia v rozsahu, v akom sa týka klubu Valencia CF – Pojem ‚výhoda‘ – Posúdenie existencie výhody – Oznámenie o zárukách – Výklad – Povinnosť náležitej starostlivosti prislúchajúca Európskej komisii – Dôkazné bremeno – Skreslenie“

Vo veci C-211/20 P

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 22. mája 2020,

Európska komisia, v zastúpení: G. Luengo, P. Němečková a B. Stromsky, splnomocnení zástupcovia,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Valencia Club de Fútbol SAD, so sídlom vo Valencii (Španielsko), v zastúpení: G. Cabrera López, J. R. García-Gallardo Gil-Fournier a D. López Rus, abogados,

žalobca v prvostupňovom konaní,

Španielske kráľovstvo, v zastúpení: M. J. Ruiz Sánchez, splnomocnená zástupkyňa,

vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Arabadžiev (spravodajca), podpredseda Súdneho dvora L. Bay Larsen, vykonávajúci funkciu sudcu prvej komory, sudcovia P. G. Xuereb, A. Kumin a I. Ziemele,

generálny advokát: G. Pitruzzella,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

* Jazyk konania: španielčina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 7. apríla 2022,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Európska komisia sa svojím odvolaním domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 12. marca 2020, Valencia Club de Fútbol/Komisia (T-732/16, EU:T:2020:98), ktorým Všeobecný súd zrušil rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/365 zo 4. júla 2016 o štátnej pomoci SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP) poskytnutej Španielskom futbalovým klubom Valencia Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva, Hércules Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva a Elche Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva (Ú. v. EÚ L 55, 2017, s. 12) (ďalej len „sporné rozhodnutie“) v rozsahu, v akom sa týka klubu Valencia Club de Fútbol SAD (ďalej len „Valencia CF“).

Právny rámec

- 2 Bod 2.2 oznámenia Komisie o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme záruk (Ú. v. EÚ C 155, 2008, s. 10, ďalej len „oznámenie o zárukách“) znie takto:

„Príjemcom pomoci je zvyčajne dlžník. Ako sa uvádza v bode 2.1, znášanie rizika by sa za normálnych okolností malo kompenzovať primeraným poplatkom. Ak dlžník nemusí platiť poplatky, alebo je poplatok nízky, získava výhodu. V porovnaní so situáciou bez záruky, štátna záruka umožňuje dlžníkovi získať pre pôžičku lepšie finančné podmienky, aké sú normálne k dispozícii na finančných trhoch. Obyčajne so štátnou zárukou môže dlžník dostať nižšie úroky a/alebo môže ponúknuť nižšiu úroveň zabezpečenia. V niektorých prípadoch by dlžník bez štátnej záruky nenašiel finančnú inštitúciu, ktorá by mu bola ochotná požičať za akýchkoľvek podmienok. Štátne záruky teda uľahčujú zakladanie nových podnikov a určitým podnikom umožňujú navýšenie kapitálu na spustenie nových činností. Rovnako môžu štátne záruky pomôcť firmám v ťažkostiach zostať činnými namiesto toho, aby boli zrušené alebo museli prejsť reštrukturalizáciou, čím môžu vlastne narúšať hospodársku súťaž.“

- 3 Bod 3.1 oznámenia o zárukách znie takto:

„Ak individuálna záruka alebo záručná schéma, do ktorej vstúpi štát, neprinesie podniku žiadnu výhodu, nepredstavuje štátnu pomoc.“

V tejto súvislosti, aby sa zistilo, či sa výhoda poskytuje prostredníctvom záruky alebo záručnej schémy, Súdny dvor... potvrdil, že Komisia by mala pri svojom posudzovaní vychádzať zo zásady investora, ktorý pôsobí v trhovom hospodárstve... Mali by sa teda brať do úvahy existujúce možnosti príjemcu získať rovnocenné finančné zdroje prostredníctvom prístupu na kapitálový trh. O štátnu pomoc nejde v tom prípade, ak sa získa prístup k novému finančnému zdroju za takých podmienok, ktoré by boli prijateľné pre súkromného prevádzkovateľa v normálnych podmienkach trhového hospodárstva...”

4 Bod 3.2 písm. a) a d) tohto oznámenia spresňuje:

„Pokiaľ ide o individuálne štátne záruky, Komisia sa domnieva, že splnením všetkých nasledujúcich podmienok sa dostatočne vylúči prítomnosť štátnej pomoci:

a) Dlužník nemá finančné problémy.

Pri rozhodovaní, či sa dlžník nachádza v ťažkej finančnej situácii, malo by sa vychádzať z definície uvedenej v usmerneniach Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach...

...

d) Za záruku sa platí trhovo orientovaná cena.

Ako sa uvádza v bode 2.1, znášanie rizika by sa za normálnych okolností malo kompenzovať primeraným poplatkom zo sumy záruky alebo protizáruky. Ak je cena za záruku prinajmenšom taká istá ako zodpovedajúca orientačná [referenčná – *neoficiálny preklad*] výška poplatku na finančných trhoch, záruka neobsahuje prvok pomoci.

Ak sa na finančných trhoch nedá nájsť zodpovedajúca orientačná [referenčná – *neoficiálny preklad*] výška poplatku, celkové finančné náklady na pôžičku so zárukou, vrátane úrokovej sadzby pôžičky a poplatku za záruku, sa musia porovnať s trhovou cenou podobnej pôžičky, ktorá nie je zabezpečená zárukou.

V oboch prípadoch sa pri určovaní zodpovedajúcej trhovej ceny musí prihliadať na charakteristiky záruky a príslušnej pôžičky; patrí sem: hodnota a trvanie transakcie, zábezpeka, ktorú poskytol dlžník, a iné skúsenosti, ktoré majú vplyv na hodnotenie návratnosti, pravdepodobnosť neplnenia záväzkov dlžníka v dôsledku jeho finančnej situácie, oblasť jeho činnosti a vyhliadky, ako aj iné ekonomické podmienky. Táto analýza by teda mala umožniť ohodnotiť dlžníka pomocou ratingu rizika. Toto hodnotenie môže poskytnúť niektorá medzinárodne uznávaná ratingová agentúra alebo interný rating, ak je k dispozícii, ktorý používa banka poskytujúca príslušnú pôžičku. Komisia poukazuje na previazanosť medzi ratingom a úrokovou sadzbou v prípade neplnenia záväzkov, ktorú vytvorili medzinárodné finančné inštitúcie, ktorých práce sú tiež verejne dostupné... Na posúdenie, či poplatok zodpovedá trhovým podmienkam môže členský štát vykonať porovnanie cien, ktoré zaplatili podniky s podobným ratingom pôsobiace na trhu.

Komisia preto nesúhlasí s tým, aby sa poplatok za poskytnutie záruky stanovil jedinou sadzbou, ktorá sa považuje za zodpovedajúcu celkovému štandardu v odvetví.“

5 Bod 3.6 tohto oznámenia stanovuje:

„Nesplnenie jednej z podmienok uvedených v bodoch 3.2 až 3.5 neznamena, že záruka alebo záručná schéma sa automaticky považuje za štátnu pomoc. Ak existuje pochybnosť o tom, či plánovaná záruka alebo záručná schéma predstavuje štátnu pomoc, mala by sa notifikovať Komisii.“

6 Bod 4.1 uvedeného oznámenia znie takto:

„Keď individuálna záruka alebo záručná schéma nespĺňa zásadu investora v trhovom hospodárstve, považuje sa za obsahujúcu štátnu pomoc. Prvok štátnej pomoci sa preto musí kvantifikovať, aby sa preverilo, či sa pomoc môže považovať za zlučiteľnú s osobitnou výnimkou pre štátnu pomoc. V zásade sa za prvok štátnej pomoci bude považovať rozdiel medzi príslušnou trhovou cenou záruky poskytnutej individuálne... a skutočnou cenou zaplatenou za toto opatrenie.

...

Pri výpočte prvku pomoci v záruke Komisia bude venovať osobitnú pozornosť týmto hľadiskám:

- a) v prípade individuálnych záruk, či má dlžník finančné problémy. ... [pozri podrobnosti v bode 3.2 písm. a)]

Komisia upozorňuje, že pri spoločnostiach, ktoré majú ťažkosti, trhoví poskytovatelia záruky, pokiaľ existuje, v čase poskytnutia záruky bude účtovať vysoký poplatok podľa miery očakávanej platobnej neschopnosti. Ak sa pravdepodobnosť, že dlžník nebude schopný pôžičku splatiť, javí ako mimoriadne vysoká, táto trhovú sadzbu nemusí existovať a vo výnimočných prípadoch sa prvok pomoci v záruke môže ukázať taký vysoký ako suma skutočne krytá touto zárukou;

...

- d) či sa prihliadalo na špecifický charakter záruky a pôžičky (alebo iného finančného záväzku), keď sa určoval trhoví poplatok za záruku, z ktorého sa vypočíta prvok pomoci porovnaním so skutočne zaplateným poplatkom [pozri podrobnosti v bode 3.2 písm. [d))].“

7 Bod 4.2 toho istého oznámenia stanovuje:

„Pri individuálnej záruke by sa hotovostný grantový ekvivalent záruky mal vypočítavať ako rozdiel medzi trhovou cenou záruky a cenou skutočne zaplatenou.

Keď trh neposkytuje záruky na daný typ transakcie, trhovú cenu za záruku nie je známa. V takomto prípade by sa mal prvok pomoci vypočítavať takým istým spôsobom ako grantový ekvivalent zvýhodnenej pôžičky, a síce ako rozdiel medzi špecifickou trhovou úrokovou mierou, ktorú by táto spoločnosť znášala bez záruky, a úrokovou mierou, ktorú získala prostredníctvom štátnej záruky po zohľadnení všetkých zaplatených poplatkov. Ak neexistuje žiadna trhovú úrokovú mieru a ak členský štát chce použiť ako náhradu referenčnú sadzbu, Komisia zdôrazňuje, že pre výpočet intenzity pomoci v individuálnej záruke platia podmienky stanovené v oznámení o referenčných sadzbách... To znamená, že riadna pozornosť sa musí venovať zvýšeniu, ktoré sa má pripočítavať k základnej sadzbe za účelom zohľadnenia príslušného rizikového profilu spojeného so zaručenou operáciou, so zaručeným podnikom a s poskytnutými kolaterálmi.“

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

- 8 Valencia CF, je profesionálny futbalový klub, ktorý má sídlo v meste Valencia v Španielsku. Fundación Valencia (nadácia Valencia, ďalej len „FV“) je nezisková organizácia, ktorej základným cieľom je zachovávať, šíriť a podporovať športové, kultúrne a sociálne aspekty klubu Valencia CF a jeho spojenie s fanúšikmi.
- 9 Dňa 5. novembra 2009 Instituto Valenciano de Finanzas (finančná inštitúcia Valencie, ďalej len „IVF“), finančná inštitúcia Generalitat Valenciana (regionálna samospráva Valencie, Španielsko) poskytla FV záruku za bankový úver vo výške 75 miliónov eur, ktorý poskytla banka Bancaja, prostredníctvom ktorej nadobudla 70,6 % akcií klubu Valencia CF (ďalej len „opatrenie 1“).
- 10 Záruka pokrývala 100 % istiny úveru plus úroky a náklady na transakciu zabezpečenú zárukou. Za to mala FV ako protihodnotu platiť v prospech IVF ročný poplatok za záruku vo výške 0,5 %. IVF získala záložné právo v druhom poradí ako nadväznú záruku na akcie klubu Valencia CF, ktoré nadobudla FV. Doba trvania zabezpečovaného úveru bola stanovená na šesť rokov. Úroková sadzba zabezpečovaného úveru bola najskôr 6 % v prvom roku, neskôr fixovaná prostredníctvom „Euro Interbank Offered Rate“ (Euribor) na 1 rok, zvýšená o maržu 3,5 % s minimálnou sadzbou 6 %. Okrem toho bol stanovený poplatok za sprístupnenie zdrojov vo výške 1 %. Splátkový kalendár stanovoval splácanie úrokov od augusta 2010 a vrátenie istiny v dvoch splátkach vo výške 37,5 milióna eur 26. augusta 2014 a 26. augusta 2015. Bolo zamýšľané, že úver zabezpečený zárukou (istina a úroky) bude splatený z predaja akcií klubu Valencia CF, ktoré nadobudla FV.
- 11 IVF 10. novembra 2010 zvýšila svoju záruku v prospech FV o 6 miliónov eur na účely dosiahnutia zvýšenia sumy úveru, ktorý už poskytla Bancaja, s cieľom pokryť platbu istiny, úrokov a splatných nákladov vyplývajúcich z nezaplatenia úrokov úveru zabezpečeného zárukou k 26. augustu 2010 (ďalej len „opatrenie 4“).
- 12 Na základe informácií o existencii údajnej štátnej pomoci poskytnutej regionálnou samosprávou Valencie vo forme záruk za bankové úvery v prospech klubov Elche Club de Fútbol SAD, Hércules Club de Fútbol SAD a Valencia CF vyzvala Komisia 8. apríla 2013 Španielske kráľovstvo, aby sa k týmto informáciám vyjadrilo. Španielske kráľovstvo odpovedalo Komisii listami z 27. mája a 3. júna 2013.
- 13 Listom z 18. decembra 2013 Komisia tomuto členskému štátu oznámila svoje rozhodnutie začať konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ, v rámci ktorého vyzvala dotknuté strany, aby predložili svoje pripomienky, a okrem iného v odôvodneniach 27 až 29 a 51 tohto rozhodnutia spresnila:

„(27) V prejednávanej veci Komisia nevie, aká je referenčná hodnota zodpovedajúceho poplatku za záruku, ktorý by mohol byť ponúkaný na finančnom trhu pre záruky podobné zárukám, ktorá poskytla IVF. Ročný poplatok za záruku vo výške 0,5 % za nadobudnutie akcií klubu Valencia CF... však na prvý pohľad neodráža riziko neplatenia zaručených úverov, keďže Valencia CF... sa zdal byť v čase poskytnutia predmetných záruk v ťažkostiach. ...

- (28) Komisia tiež poukazuje na to, že okrem toho, že záruky boli poskytnuté podnikom v ťažkostiach, pokrývajú 100 % súm, ktoré sú predmetom záruky. To naznačuje, že trhové subjekty nie sú ochotné prevziať riziko platobnej neschopnosti príjemcov. Komisia preto pochybuje, že je pre príjemcov možné za túto cenu a za týchto podmienok získať predmetné záruky na trhu. Okrem toho Komisia pochybuje, že by finančná inštitúcia bola bez verejnej záruky ochotná poskytnúť príjemcom pôžičku akéhokoľvek druhu.
- (29) Vzhľadom na vyššie uvedené sa Komisia v tomto štádiu domnieva, že záruky poskytnuté štátom v rokoch 2008, 2010 a 2011 poskytli výhodu subjektom, ktoré boli príjemcami úverov. ...
- ...
- (51) Komisia pochybuje, že IVF poskytla predmetné záruky v súlade s trhovými kritériami, najmä po preskúmaní finančnej situácie a vyhliadok životaschopnosti subjektov, ktorým boli v konečnom dôsledku poskytnuté pôžičky. ...“
- 14 Z odôvodnení 2 až 5 sporného rozhodnutia vyplýva, že v priebehu konania vo veci formálneho zisťovania boli Komisii v priebehu rokov 2013 až 2016 doručené pripomienky, informácie, doplňujúce informácie a doplňujúce údaje najmä od Španielskeho kráľovstva, IVF, FV, ako aj od klubu Valencia CF a 29. januára 2015 sa v Bruseli konalo stretnutie organizačných útvarov Komisie, španielskych orgánov, zástupcov IVF a zástupcov klubu Valencia CF.
- 15 Sporným rozhodnutím Komisia najmä konštatovala, že opatrenia 1 a 4 predstavovali protiprávnu pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom, a to vo výške 19 193 000 eur a 1 188 000 eur, a vyzvala Španielske kráľovstvo, aby okamžite a účinne vymohlo uvedenú pomoc.
- 16 V oddiele 7.1 tohto rozhodnutia, nazvanom „Existencia štátnej pomoci“, Komisia okrem iného dospela k tomuto záveru:
- „...“
- (77) ... klub Valencia CF bol od júna 2007 a v čase poskytnutia opatrení 1 a 4 v ťažkostiach v zmysle bodu 11 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii z roku 2004...
- ...
- (80) Komisia zároveň poznamenáva, že [klub] Valencia CF... [nebol] v rokoch pred poskytnutím skúmaných opatrení v mimoriadne ťažkej situácii v zmysle bodu 2.2 a bodu 4.1 písm. a) oznámenia o zárukách...
- ...
- (82) ... Komisia na základe uvedeného tvrdí, že klub Valencia CF bol v ťažkostiach v čase poskytnutia opatrení 1 a 4.
- (83) Komisia na záver usúdila, že so zreteľom na skutočnosť, že tieto tri kluby boli v čase pred vykonaním opatrení vo finančných ťažkostiach, možno sa domnievať, že patrili do kategórie ratingu CCC...

...

- (85) Pokiaľ ide o prvok pomoci v opatreniach, z ktorých všetky zahŕňajú štátne záruky, Komisia zohľadňuje oznámenie o zárukách..., oddiely 2.2 a 3.2. V tomto oznámení o zárukách je stanovené, že splnenie určitých podmienok by mohlo postačovať, aby Komisia vylúčila prítomnosť štátnej pomoci, ako napríklad to, že dlžník nie je vo finančných ťažkostiach a že záruka nepokrýva viac ako 80 % nesplateného úveru alebo iného finančného záväzku. Keď však dlžník neplatí cenu za záruku zohľadňujúcu riziko, získava výhodu. Navyše, ak je dlžník firmou vo finančných ťažkostiach, bez štátnej záruky by nenašiel finančnú inštitúciu, ktorá by mu požičala za akýchkoľvek podmienok.
- (86) Komisia v tejto súvislosti nesúhlasí s tvrdením Španielska, že podmienky oznámenia o zárukách... sú splnené. Komisia uplatňujúc tieto kritériá na túto vec konštatuje, že:
- a) Valencia CF,... [bol]... vo finančných ťažkostiach (pozri odôvodnenia 70 až 82 vyššie) v čase poskytnutia opatrení 1... a 4.

...

- c) ročné poplatky za záruku vo výške 0,5 – 1 % účtované za predmetné záruky nemožno považovať za poplatky, ktoré zohľadňujú riziko zlyhania pre zaručené úvery, vzhľadom na ťažkosti... klubu Valencia CF... a najmä na [jeho] vysoký pomer dlhov k vlastnému imaniu alebo skutočnosť, že v čase predmetných opatrení [mal] záporné vlastné imanie.
- (87) Komisia na základe uvedeného vyvodzuje záver, že opatrenia 1... a 4 nespĺňajú podmienky stanovené v oznámení o zárukách..., a dospela k záveru, že príjemcovia by nezískali opatrenia za rovnakých podmienok na trhu, takže týmito opatreniami sa príjmom poskytla neoprávnená výhoda.

...“

- 17 V oddiele 7.2 uvedeného rozhodnutia, nazvanom „Výčíslenie pomoci“, Komisia v odôvodnení 93 uviedla okrem iného toto:

„Podľa oddielu 4.2 oznámenia o zárukách... sa Komisia domnieva, že pre každú záruku je výška pomoci rovná dotačnému prvku záruky, t. j. sum[e] vyplývajúcej z rozdielu medzi na jednej strane úrokovou sadzbou úveru, ktorá sa skutočne uplatňuje vďaka štátnej záruke, plus poplatok za záruku a na druhej strane úrokovou sadzbou, ktorá by sa uplatňovala na úver bez štátnej záruky. Komisia poznamenáva, že z dôvodu obmedzeného počtu pozorovaných podobných transakcií na trhu takáto referenčná hodnota neposkytne [neumožňuje – *neoficiálny preklad*] zmysluplné porovnanie. Komisia preto použije relevantnú referenčnú sadzbu..., ktorá je 1 000 základných bodov so zreteľom na ťažkosti troch futbalových klubov a veľmi nízku hodnotu zábezpek úverov plus 124 – 149 základných bodov ako základné sadzby uplatňované v Španielsku v čase pomocných opatrení. Každý úver bol zabezpečený záložným právom na nadobudnuté akcie klubov. Kluby však boli v ťažkostiach, t. j. vykonávali činnosti, ktoré viedli k stratám, a nebol zriadený nijaký vierohodný plán životaschopnosti na preukázanie, že tieto činnosti sa stanú ziskovými pre ich akcionárov. Straty týchto klubov boli preto obsiahnuté v hodnote akcií týchto istých klubov, takže hodnota týchto akcií ako zábezpeky úveru bola takmer nulová. Na základe

výpočtov Komisie je výška pomoci v posudzovaných opatreniach 20,381 milióna [eur] v prípade klubu Valencia CF (19,193 milióna [eur] v rámci opatrenia 1 plus 1,188 milióna [eur] v rámci opatrenia 4)... Výpočty Komisie boli takéto:

a) Pre opatrenie 1: použitá úroková sadzba 6,5 % sa odpočítava od uplatniteľnej trhovej úrokovej sadzby 11,45 %, t. j. 1000 základných bodov pre Valencia CF plus 145 základných bodov ako základná sadzba uplatňovaná v Španielsku v novembri 2009... Výsledok sa násobí sumou úveru 75 miliónov [eur] a skutočným trvaním úveru 5,17 roka. Konečný výsledok sa rovná 19,193 milióna [eur].

...

d) Pre opatrenie 4: použitá úroková sadzba 6,5 % sa odpočíta od uplatniteľnej trhovej úrokovej sadzby 11,45 %, t. j. 1000 základných bodov pre Valencia CF plus 145 základných bodov základnej sadzby pre Španielsko v novembri 2010... Výsledok sa násobí sumou úveru 6 miliónov [eur] a skutočným trvaním úveru v dĺžke štyroch rokov. Konečný výsledok sa rovná 1,188 milióna [eur].“

Konanie na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

- 18 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 20. októbra 2016 podal Valencia CF žalobu o neplatnosť sporného rozhodnutia.
- 19 Na podporu tejto žaloby Valencia CF uviedol osem žalobných dôvodov, z ktorých prvý a tretí boli založené na zjavne nesprávnom posúdení pri charakteristike výhody a pri výpočte výšky sumy pomoci.
- 20 Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd vyhovel prvému a tretiemu žalobnému dôvodu a v dôsledku toho zrušil sporné rozhodnutie, pokiaľ ide o opatrenia 1 a 4.

Návrhy účastníkov konania

- 21 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:
  - zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom sa týka opatrenia 1,
  - vrátil vec Všeobecnému súdu a
  - rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.
- 22 Valencia CF a Španielske kráľovstvo navrhujú, aby Súdny dvor zamietol odvolanie a uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

- 23 Na podporu svojho odvolania Komisia uvádza jediný odvolací dôvod založený na nesprávnom výklade pojmu „hospodárska výhoda“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ v bodoch 124 až 138 napadnutého rozsudku, ktorý vyplýva predovšetkým z nesprávneho výkladu sporného rozhodnutia a oznámenia o zárukách, z nedodržania limitov dôkazného bremena, ktoré jej prislúcha a jej povinnosti náležitej starostlivosti, a napokon zo skreslenia skutkových okolností.
- 24 Valencia CF spochybňuje najmä prípustnosť tohto odvolania.

O prípustnosti

Argumentácia účastníkov konania

- 25 Valencia CF sa po prvé domnieva, že Komisia okrem všeobecného odkazu na body 124 až 138 napadnutého rozsudku neidentifikuje s požadovanou presnosťou body uvedeného rozsudku, ktoré spochybňuje.
- 26 Po druhé sa podľa klubu Valencia CF Komisia obmedzuje na zopakovanie svojich vlastných návrhov a tvrdení už uvedených pred Všeobecným súdom týkajúcich sa povinnosti odôvodnenia, ktorú je povinná dodržiavať, takže jej cieľom je len dosiahnuť opätovné preskúmanie žaloby tým, že navrhuje nové posúdenie skutkového stavu.
- 27 Po tretie Valencia CF tvrdí, že oznámenie o zárukách nie je nástrojom pozitívneho práva Únie, takže jeho prípadné porušenie nemožno kvalifikovať ako „právnú otázku“ v zmysle článku 58 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ktorou by sa tak Súdny dvor mohol zaoberať v rámci konania o odvolaní.
- 28 Komisie spochybňuje túto argumentáciu.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 29 Z článku 256 ZFEÚ a článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ako aj z článku 168 ods. 1 písm. d) a článku 169 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora vyplýva, že v odvolaní musia byť presne uvedené napádané časti rozsudku alebo uznesenia, ktorého zrušenie sa navrhuje, ako aj právne tvrdenia, ktoré osobitným spôsobom podporujú tento návrh. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora odvolanie, ktoré sa obmedzuje na zopakovanie žalobných dôvodov a tvrdení už uvedených pred Všeobecným súdom, nezodpovedá tejto požiadavke. Takéto odvolanie totiž v skutočnosti sleduje iba opätovné posúdenie žaloby podanej na Všeobecný súd, čo nepatrí do právomoci Súdneho dvora (rozsudok z 24. marca 2022, Hermann Albers/Komisia, C-656/20 P, neuvverejnený, EU:C:2022:222, bod 35 a citovaná judikatúra).
- 30 V prejednávanej veci po prvé na rozdiel od toho, čo tvrdí Valencia CF, Komisia presne uviedla kritizované časti napadnutého rozsudku, ako aj právne argumenty, o ktoré sa osobitne opiera jej návrh na zrušenie tohto rozsudku.

- 31 Po druhé sa táto inštitúcia ani neobmedzuje na opakovanie žalobných dôvodov a tvrdení už uvedených pred Všeobecným súdom, ale konkrétne spochybňuje výklad alebo uplatnenie práva Únie Všeobecným súdom.
- 32 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ak účastník konania napadne výklad alebo uplatnenie práva Únie Všeobecným súdom, môžu sa právne otázky skúmané v prvostupňovom konaní nanovo prejednať v rámci odvolania. Ak by totiž odvolateľ nemohol založiť svoje odvolanie na dôvodoch a tvrdeniach už použitých pred Všeobecným súdom, stratilo by odvolacie konanie čiastočne svoj zmysel (rozsudok z 24. marca 2022, Hermann Albers/Komisía, C-656/20 P, neuverejnený, EU:C:2022:222, bod 36 a citovaná judikatúra).
- 33 Po tretie na rozdiel od toho, čo tvrdí Valencia CF, otázka, či sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď skúmal, či Komisia postupovala alebo nepostupovala v súlade s oznámením o zárukách, môže vyvolať právne otázky v zmysle článku 58 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ktorými sa tak Súdny dvor môže zaoberať v rámci odvolania.
- 34 Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že preskúmanie, ktoré má vykonať Komisia pri uplatnení zásady súkromného investora, si vyžaduje vykonať komplexné ekonomické posúdenie (rozsudok z 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisía a Poľsko, C-933/19 P, EU:C:2021:905, bod 116, ako aj citovaná judikatúra), v rámci ktorého táto inštitúcia disponuje širokou mierou voľnej úvahy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2014, CB/Komisía, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, bod 46 a citovanú judikatúru).
- 35 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že Komisia prijatím pravidiel postupu a tým, že ich zverejnením oznámila, že ich uplatní na prípady nimi dotknuté, sa sama obmedzuje vo výkone voľnej úvahy a nemôže sa od týchto pravidiel v zásade odchyliť bez toho, aby bola prípadne sankcionovaná z dôvodu porušenia všeobecných právnych zásad, ako sú zásady rovnosti zaobchádzania alebo ochrany legitímnej dôvery (rozsudky z 2. decembra 2010, Holland Malt/Komisía, C-464/09 P, EU:C:2010:733, bod 46, a z 3. septembra 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland a i./Komisía, C-817/18 P, EU:C:2020:637, bod 100, ako aj citovaná judikatúra).
- 36 Komisia je však v špecifickej oblasti štátnej pomoci viazaná pravidlami, ktoré prijíma, pokiaľ sa neodchyľujú od noriem Zmluvy o FEÚ a v prípade ktorých uplatnenie neporušuje všeobecné právne zásady, ako sú rovnosť zaobchádzania (rozsudok z 3. septembra 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland a i./Komisía, C-817/18 P, EU:C:2020:637, bod 101, ako aj citovaná judikatúra).
- 37 Ako vyplýva najmä z bodov 3.1 a 4.1 oznámenia o zárukách, toto oznámenie obsahuje pravidlá postupu oznámené Komisiou, ktoré sa týkajú najmä výkonu jej voľnej úvahy pri vykonávaní komplexného ekonomického posúdenia pri uplatňovaní zásady súkromného investora.
- 38 Z toho vyplýva, že odvolanie je prípustné v celom rozsahu.

O veci samej

Argumentácia účastníkov konania

- 39 V prvom rade Komisia tvrdí, že Všeobecný súd nesprávne vyložil sporné rozhodnutie, keď v bode 138 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že Komisia zastáva názor, že neexistovala trhovú cenu zodpovedajúca poplatku za dotknutú záruku. V odôvodnení 93 písm. a) sporného rozhodnutia totiž uviedla uplatniteľnú trhovú úrokovú sadzbu, ktorú stanovila na hodnotu 11,45 % po tom, ako najprv analyzovala situáciu klubu Valencia CF v čase poskytnutia záruky, následne dospela k záveru, že klubu bol poskytnutý úverový rating kategórie CCC, a napokon analyzovala vlastnosti predmetnej záruky.
- 40 V tejto súvislosti sa nesprávny výklad sporného rozhodnutia Všeobecným súdom opiera hlavne o posúdenia, ktoré Všeobecný súd uviedol v bodoch 124 až 130 napadnutého rozsudku.
- 41 Konkrétne v bode 124 napadnutého rozsudku Všeobecný súd pri výklade odôvodnenia 85 sporného rozhodnutia nezohľadnil skutočnosť, že Komisia predovšetkým spochybnila cenu, za ktorú bola záruka získaná, a nie možnosť získať záruku alebo úver na trhu, čo potvrdzuje aj následné odôvodnenie založené na tom, že zaplatená cena nebola dostatočná. V bode 125 napadnutého rozsudku Všeobecný súd vzhľadom na obsah odôvodnenia 93 písm. a) sporného rozhodnutia nesprávne dospel k záveru, že Komisia na účely posúdenia predmetného poplatku neuviedla trhovú cenu.
- 42 V bode 126 napadnutého rozsudku Všeobecný súd podľa Komisie na jednej strane vyvodil závery založené na svojom nesprávnom posúdení v bodoch 124 a 125 tohto rozsudku, podľa ktorého Komisia nevyhľadala trhovú cenu, s ktorou sa mal porovnávať predmetný poplatok. Na druhej strane nesprávne tvrdil, že Komisia nepreskúmala všetky relevantné vlastnosti záruky a zabezpečovaného úveru, najmä existenciu záruk poskytnutých dlžníkom. Komisia totiž pri určovaní trhovej ceny záruky v odôvodnení 93 sporného rozhodnutia vychádzala z týchto vlastností a záruk.
- 43 V druhom rade Komisia tvrdí, že Všeobecný súd nesprávne vyložil oznámenie o zárukách. Všeobecný súd sa totiž podľa Komisie tým, že v bodoch 132 až 134 napadnutého rozsudku zastával názor, že Komisia predpokladala, že žiadna finančná inštitúcia nemohla byť ručiteľom pre podnik v ťažkostiach, že oznámenie o zárukách nestanovuje žiadnu všeobecnú domnienku tohto druhu a že v dôsledku toho Komisia nesprávne uplatnila toto oznámenie a porušila svoju povinnosť vykonať celkové posúdenie, zohľadňujúc všetky relevantné okolnosti, ktoré jej v prejednávanej veci umožňujú určiť, či by žalobca jednoznačne nezískal takéto podmienky od súkromného investora, dopustil vo svojej argumentácii týchto pochybení:
- nesprávne predpokladal, že Komisia vylúčila možnosť existencie trhovej ceny za takú záruku, ako je záruka skúmaná v prejednávanej veci,
  - nesprávne zastával názor, že použitie referenčných sadzieb je porovnateľné s domnienkou, hoci Komisia podrobne vysvetlila, že použitie týchto sadzieb bolo neoddeliteľnou súčasťou empirickej praxe zameranej na stanovenie ukazovateľa trhovej ceny záruky,
  - nesprávne vyložil oznámenie o zárukách tak, že stanovuje prísnu hierarchiu medzi trhovými metódami a referenčnými metódami, hoci toto oznámenie nestanovuje takúto hierarchiu

a tieto dva druhy metód majú za cieľ stanoviť trhovú cenu záruky a sú založené na údajoch o trhu,

- nesprávne zastával názor, že z použitia referenčnej sadzby vyplýva, že Komisia si nesplnila svoju povinnosť vykonať celkové posúdenie zohľadňujúce v prejednávanej veci všetky relevantné skutočnosti, ktoré jej umožňujú určiť, či by Valencia CF nezískal porovnateľné priaznivé podmienky od súkromného investora, keďže táto referenčná sadzba sa uplatňuje v súvislosti s podrobnou analýzou situácie podniku, ktorý je príjemcom, a vlastností záruky a zabezpečeného úveru, ktorú Všeobecný súd uviedol okrem toho v bodoch 62 až 105 napadnutého rozsudku, a
  - samotným posúdením vykonaným v bodoch 132 až 134 napadnutého rozsudku porušil požiadavky týkajúce sa celkového posúdenia, ktoré vyplývajú z judikatúry, keď pripísal rozhodujúci význam skúmaniu čisto hypotetických a veľmi nepravdepodobných transakcií, ktoré nie sú zjavne relevantné, v situácii, v ktorej celkové posúdenie Komisie na základe kľúčových objektívnych skutočností jasne preukazuje, že predmetná záruka nebola poskytnutá za trhovú cenu.
- 44 V každom prípade Komisia tvrdí, že vypočítaním referenčnej sadzby podľa bodu 4.2 oznámenia o zárukách stanovila trhovú cenu predmetnej finančnej transakcie. Rovnako vykonala celkové posúdenie výhody tým, že zohľadnila situáciu klubu Valencia CF v čase poskytnutia záruky a jeho úverového ratingu kategórie CCC, ako aj vlastnosti dotknutej záruky.
- 45 V treťom rade Komisia zastáva názor, že Všeobecný súd jej uložil neprimeranú povinnosť náležitej starostlivosti a neprimerané dôkazné bremeno, keď v bodoch 131 až 138 napadnutého rozsudku zastával názor, že Komisia dostatočne nepreskúmala, či existuje zodpovedajúca referenčná výška poplatku za záruku ponúkanú na finančných trhoch, predpokladala, že žiadna finančná inštitúcia by neručila za podnik v ťažkostiach, a predpokladala, že neexistuje trhová cena za podobný nezaručený úver. Konkrétne v bode 137 napadnutého rozsudku Všeobecný súd nesprávne konštatoval, že Komisia mala povinnosť požiadať dotknutý členský štát alebo iný zdroj informácií o údajoch týkajúce sa existencie úverov podobných úveru, ktorý zabezpečovala sporná transakcia.
- 46 Komisia uvádza, že v odôvodneniach 27 až 29, 50 a 51 rozhodnutia o začatí konania uviedla, že Valencia CF je podnikom v ťažkostiach, že z niekoľkých parametrov vyplýva, že výška poplatku za záruku nie je v súlade s trhovou cenou a že nič nenasvedčuje tomu, že na trhu sa vyskytovali podobné transakcie. Vyjadrila tak svoje pochybnosti o tom, že na finančnom trhu sa vyskytujú podobné záruky, ktoré by mohli slúžiť ako referenčná hodnota, a uviedla, že sa zdá, že trhové subjekty neboli ochotné prevziať riziko platobnej neschopnosti príjemcov. V tomto rozhodnutí tiež vyzvala Španielske kráľovstvo a dotknuté strany, aby v tejto súvislosti predložili pripomienky, a požiadala tento členský štát, aby jej poskytol všetky informácie relevantné na posúdenie pomoci.
- 47 FV však vo svojich pripomienkach uviedla, že nevie, či na trhu existujú podobné záruky, ktoré by pre poplatok za záruku mohli slúžiť ako referenčné.
- 48 Keďže Komisia v rozhodnutí o začatí konania uviedla úvahy založené na ťažkostiach klubu Valencia CF a vlastnostiach predmetnej záruky, a nič nenasvedčuje tomu, že na trhu existujú podobné transakcie, čo potvrdili dotknuté strany, uniesla dôkazné bremeno, ktoré jej prináleží. Z jej povinnosti náležitej starostlivosti nevyplýva, že musí skúmať skutočnosti, ktorých existencia je nepravdepodobná alebo čisto hypotetická. Výzva v rozhodnutí o začatí konania postačuje na to, aby ju členský štát a zainteresované strany informovali o podobných transakciách, ak také existujú.

- 49 Podľa Komisie v zásade prináleží členskému štátu, ktorý tvrdí, že sa správal ako súkromný investor, aby preskúmal, či sa na trhu vyskytovali podobné transakcie. Orgány verejnej moci a príjemca opatrenia sú z hľadiska zisťovania existencie podobných transakcií v lepšej pozícii než Komisia. Okrem toho Komisiu nemožno vyzvať na predloženie negatívnych dôkazov. Napadnutý rozsudok tak naruša krehkú rovnováhu, ktorou sa vyznačuje konanie vo veci formálneho zisťovania a ktorá podmieňuje možnosť jeho výkonu.
- 50 Napadnutý rozsudok je okrem toho v rozpore s judikatúrou, okrem iného s rozsudkom z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, bod 60), podľa ktorej nemožno Komisii vytýkať, že nezohľadnila prípadné skutkové alebo právne okolnosti, ktoré jej mohli byť predložené počas správneho konania, ale predložené neboli, lebo táto inštitúcia nie je povinná z úradnej moci a na základe domnienok skúmať, ktoré sú také okolnosti, ktoré jej mohli byť predložené. Môže totiž vychádzať z koherentného súboru faktorov, ktoré sa javia ako spoľahlivé, a disponuje mierou voľnej úvahy na účely komplexného posúdenia bežnej úrovne záruky na základe informácií poskytnutých dotknutými stranami.
- 51 Komisia uvádza, že Súdny dvor v rozsudku z 26. marca 2020, Larko/Komisia (C-244/18 P, EU:C:2020:238), najmä uznal, že výška pomoci obsiahnutej v záruke dotknutej vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, bola stanovená na základe posúdenia ťažkostí podniku bez toho, aby sa uplatnila požiadavka týkajúca sa konkrétnejších údajov o trhu.
- 52 Všeobecnejšie, pokiaľ ide o preukázanie existencie pomoci, je Komisia povinná využiť svoje osobitné vyšetrovacie právomoci len vtedy, keď nemá dostatočné dôkazy na preukázanie existencie pomoci, keď má vedomosť o existencii dôležitého dôkazu, ktorým nedisponuje a ktorý môže ovplyvniť jej posúdenie vo veci existencie pomoci, alebo v prípade dôvodného predpokladu, že údaje, ktoré má k dispozícii, sú neúplné. V prejednávanej veci však nenastala ani jedna z týchto situácií. Konkrétne, na rozdiel od toho, čo tvrdí Všeobecný súd v bode 136 napadnutého rozsudku, Komisia nemala nijaký dôvod predpokladať, že informácie, ktoré mala k dispozícii boli neúplné, a mohla sa domnievať, že má k dispozícii všetky potrebné relevantné informácie.
- 53 Vo štvrtom rade Komisia zastáva názor, že Všeobecný súd skreslil skutkové okolnosti, keď v bode 137 napadnutého rozsudku uviedol, že jej vyšetrovanie týkajúce sa podmienok na trhu a existencie transakcií podobných úveru zabezpečenému zárukou sa obmedzilo na pochybnosti vyjadrené v rozhodnutí o začatí konania a že Komisia neuviedla žiadny iný dôkaz získaný počas správneho konania, ktorý by podporoval jej zistenia týkajúce sa nedostatku porovnateľných transakcií. Keďže FV sa vo svojich pripomienkach k rozhodnutiu o začatí konania zaoberala témou podobných záruk na trhu, Komisia založila svoje závery týkajúce sa neexistencie podobnej transakcie na trhu aj na relevantných informáciách, ktoré predložil príjemca pomoci.
- 54 Valencia CF a Španielske kráľovstvo túto argumentáciu spochybňujú.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 55 V prvom rade, pokiaľ ide o skreslenie skutkových okolností, ktorého sa údajne dopustil Všeobecný súd v bode 137 napadnutého rozsudku a ktoré treba preskúmať najprv, treba pripomenúť, že ak odvolateľ tvrdí, že ide o skreslenie dôkazov Všeobecným súdom, musí podľa článku 256 ZFEÚ, článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a článku 168 ods. 1 písm. d) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora presne označiť dôkazy, ktoré Všeobecný súd skreslil, a preukázať pochybenia v rámci posudzovania, ktoré viedli Všeobecný súd pri jeho posúdení k takémuto skresleniu. Navyše podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora skreslenie musí zjavne

vyplývať z listín založených v spise bez toho, aby bolo potrebné vykonať nové posúdenie skutkového stavu a dôkazov (rozsudok z 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisija a Poľsko, C-933/19 P, EU:C:2021:905, bod 94 a citovaná judikatúra).

- 56 V tejto súvislosti stačí konštatovať, že hoci Komisia tvrdí, že svoje závery o neexistencii podobnej transakcie na trhu založila aj na relevantných informáciách, ktoré predložil príjemca pomoci, nepodložila toto tvrdenie nijakým konkrétnym odkazom na takéto zohľadnenie v spornom rozhodnutí.
- 57 V každom prípade, ako to navyše zdôrazňuje Komisia, FV sa obmedzila na tvrdenie, že nevie, či existujú na trhu podobné záruky, čo je tvrdenie, ktoré sa vzťahuje na „zodpovedajúcu referenčnú výšku poplatku za záruku na finančných trhoch“, a nie na existenciu „trhovej ceny za podobný nezaručený úver“, pričom bod 137 napadnutého rozsudku sa týka len tejto ceny.
- 58 Za týchto podmienok sa nemožno domnievať, že bod 137 napadnutého rozsudku preukazuje skreslenie, ktoré by zjavne vyplývalo z dokumentov v spise.
- 59 V druhom rade, pokiaľ ide o údajne nesprávny výklad odôvodnení 85 a 93 sporného rozhodnutia v bodoch 124 až 126 a 138 napadnutého rozsudku, stačí uviesť, že táto výhrada vychádza z nesprávneho výkladu napadnutého rozsudku.
- 60 Z úvah Všeobecného súdu uvedených v bodoch 124 až 137 tohto rozsudku totiž jednoznačne vyplýva, že tvrdenie uvedené v bode 138 uvedeného rozsudku, podľa ktorého Komisia konštatovala, že „za podobný nezaručený úver neexistovala trhová cena“, odkazuje výlučne na konštatovanie Komisie uvedené v odôvodnení 93 sporného rozhodnutia, podľa ktorého „obmedzený počet transakcií podobnej povahy na trhu... neumožňuje zmysluplné porovnanie“ „medzi na jednej strane úrokovou sadzbou úveru, ktorá sa skutočne uplatňuje vďaka štátnej záruke, plus poplatok za záruku, a na druhej strane úrokovou sadzbou, ktorá by sa uplatňovala na úver bez štátnej záruky“, a nie na následné konštatovanie uvedené v odôvodnení 93, v ktorom „Komisia... použ[íva] relevantnú referenčnú sadzbu“ na určenie trhovej ceny v prípade predmetného poplatku za záruku.
- 61 V treťom rade, pokiaľ ide o údajne nesprávny výklad oznámenia o zárukách zo strany Všeobecného súdu, treba po prvé konštatovať, že tvrdenie, podľa ktorého Všeobecný súd nesprávne predpokladal, že Komisia vylúčila možnosť existencie trhovej ceny za takú záruku, ako je záruka skúmaná v prejednávanej veci, vychádza z toho istého pochybenia pri výklade napadnutého rozsudku, ako je uvedené v predchádzajúcom bode.
- 62 Po druhé z nesprávneho výkladu napadnutého rozsudku vychádza aj výhrada, ktorou sa Všeobecnému súdu vytýka, že nesprávne zastával názor, že použitie referenčných sadzieb je porovnateľné s domnienkou. Ako totiž vyplýva z bodov 132 až 134 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd nezastával názor, že použitie referenčných sadzieb je porovnateľné s domnienkou, práve naopak – zdôraznil, že Komisia v rozpore s oznámením o zárukách predpokladala, že žiadna finančná inštitúcia nebude ručiť za podnik v ťažkostiach.
- 63 Okrem toho v bodoch 135 až 137 napadnutého rozsudku zastával názor, že tvrdenie Komisie, že „obmedzený počet transakcií podobnej povahy na trhu“ neumožňuje zmysluplné porovnanie medzi na jednej strane úrokovou sadzbou úveru, ktorá sa skutočne uplatňuje vďaka štátnej pomoci, plus poplatok za záruku, a na druhej strane úrokovou sadzbou, ktorá by sa uplatňovala

na úver bez štátnej záruky, nie je dostatočne právne podložené. Všeobecný súd sa tak obmedzil na to, že v bode 130 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia použila referenčné sadzby bez toho, aby toto použitie akýmkoľvek spôsobom označil za „domnienku“.

- 64 Po tretie na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, oznámenie o zárukách stanovuje hierarchiu medzi metódami, ktoré sa majú použiť na účely konštatovania a vyčíslenia prvku pomoci v rámci opatrenia.
- 65 Ako uviedol generálny advokát v bodoch 48 až 55 svojich návrhov, bod 3.2 písm. d) tohto oznámenia v prvom odseku stanovuje, že Komisii prislúcha overiť, či je „znášanie rizika“ „kompenzova[né] primeraným poplatkom zo sumy záruky“, keďže „ak je cena za záruku prinajmenšom taká istá ako zodpovedajúca referenčná výška poplatku na finančných trhoch, záruka neobsahuje prvok pomoci“.
- 66 V súlade s druhým odsekom tohto bodu 3.2 písm. d) platí, že „celkové finančné náklady na pôžičku so zárukou, vrátane úrokovej sadzby pôžičky a poplatku za záruku, sa musia porovnať s trhovou cenou podobnej pôžičky, ktorá nie je zabezpečená zárukou“ len vtedy, „ak sa na finančných trhoch nedá nájsť zodpovedajúca referenčná výška poplatku“.
- 67 Z toho vyplýva, že prvú metódu pripomenutú v bode 65 tohto rozsudku treba overiť v prvom rade a druhá metóda pripomenutá v predchádzajúcom bode tohto rozsudku sa bude musieť použiť v prípade, že sa na finančných trhoch nedá nájsť zodpovedajúca referenčná výška poplatku. Túto hierarchiu medzi metódami na konštatovanie prvku pomoci určitého opatrenia potvrdzuje bod 4.2 oznámenia o zárukách, ktorý vo svojom prvom odseku potvrdzuje, že „pri individuálnej záruke by sa hotovostný grantový ekvivalent záruky mal vypočítavať ako rozdiel medzi trhovou cenou záruky a cenou skutočne zaplatenou“, a v druhom odseku spresňuje, že druhú metódu vyčíslenia prvku pomoci treba používať iba v prípade, keď trh neposkytuje záruky na daný typ transakcie a trhová cena za záruku teda neexistuje.
- 68 Táto metóda používa na účely porovnania v zmysle druhého odseku bodu 3.2 písm. d) tohto oznámenia „trhov[ú] cen[u] podobnej pôžičky, ktorá nie je zabezpečená zárukou“ a podľa znenia druhého odseku bodu 4.2 uvedeného oznámenia „trhov[ú] úrokov[ú] mier[u], ktorú by táto spoločnosť znášala bez záruky“.
- 69 Napokon z druhého odseku bodu 4.2 oznámenia o zárukách vyplýva, že len „ak neexistuje žiadna trhová úroková miera a ak členský štát chce použiť ako náhradu referenčnú sadzbu“, môže Komisia použiť túto poslednú uvedenú metódu založenú na „referenčnej sadzbe“. Konkrétne použitie záväznej formulácie „sa [má]... vypočíta[ť]“ v druhej vete druhého odseku tohto bodu naznačuje, že Komisia vymedzila svoju mieru voľnej úvahy pri výbere metódy používanej na konštatovanie a vyčíslenie prvku pomoci v rámci opatrenia tak, že v prípade nemožnosti uplatniť prvú metódu musí použiť druhú metódu, ak existuje úroková sadzba na trhu, a teda môže použiť referenčnú sadzbu len vtedy, ak trhová úroková sadzba neexistuje.
- 70 Po štvrté tvrdenie, podľa ktorého Všeobecný súd nesprávne dospel k záveru, že použitie referenčnej sadzby samo osebe znamená, že Komisia si nesplnila svoju povinnosť vykonať celkové posúdenie zohľadňujúce všetky relevantné skutočnosti v prejednávanej veci, ktoré jej umožnia určiť, či by Valencia CF nezískal porovnateľné priaznivé podmienky od súkromného subjektu, vychádza z nesprávneho výkladu napadnutého rozsudku.

- 71 Z bodu 134 napadnutého rozsudku totiž jednoznačne vyplýva, že posúdenie Všeobecného súdu, podľa ktorého si Komisia nesplnila túto povinnosť, vyplýva výlučne z konštatovania Všeobecného súdu uvedeného v tom istom bode napadnutého rozsudku, že „Komisia tým, že predpokladala, že žiadna finančná inštitúcia by nebola ručiteľom podniku v ťažkostiach, a teda že na trhu nebol ponúkaný žiadny zodpovedajúci referenčný poplatok za záruku, porušila oznámenie o zárukách, ktorým je viazaná“. Žiadna skutočnosť v tomto bode však neumožňuje domnievať sa, že Všeobecný súd týmto tvrdením zastával názor, že použitie referenčnej sadzby ako také znamená nesplnenie uvedenej povinnosti.
- 72 Po piate vzhľadom na to, že Všeobecný súd sa analýzou, ktorú vykonal v bodoch 132 až 134 napadnutého rozsudku obmedzil na overenie, či Komisia vykonala svoje posúdenie v súlade s požiadavkami, ktoré si sama stanovila prijatím oznámenia o zárukách, nemôže uspieť tvrdenie tejto inštitúcie, podľa ktorého Všeobecný súd sám porušil požiadavky týkajúce sa požadovaného celkového posúdenia.
- 73 Vo štvrtom rade, pokiaľ ide o hranice dôkazného bremena a povinnosti náležitej starostlivosti, ktorá prináleží Komisii, treba pripomenúť, že vzhľadom na cieľ článku 107 ods. 1 ZFEÚ zabezpečiť nenarušenú hospodársku súťaž, a to vrátane medzi štátnymi a súkromnými podnikmi, pojem „pomoc“ v zmysle tohto ustanovenia sa nemôže vzťahovať na opatrenie, ktoré bolo poskytnuté podniku zo štátnych prostriedkov, ak by tento podnik mohol za okolností zodpovedajúcich normálnym trhovým podmienkam dosiahnuť rovnakú výhodu. Podmienky, za ktorých je takáto výhoda poskytnutá, sa teda v podstate posudzujú podľa zásady súkromného investora (rozsudok z 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisia a Poľsko, C-933/19 P, EU:C:2021:905, bod 105 a citovaná judikatúra).
- 74 Preto, ak je zásada súkromného investora uplatniteľná, patrí ku skutočnostiam, ktoré je Komisia povinná vziať do úvahy na účely preukázania existencie pomoci, a nejde teda o výnimku, ktorá by sa uplatňovala len na žiadosť členského štátu, ak sa zistí, že sú splnené prvky tvoriace pojem „štátna pomoc“ uvedený v článku 107 ods. 1 ZFEÚ (rozsudok z 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisia a Poľsko, C-933/19 P, EU:C:2021:905, bod 107 a citovaná judikatúra).
- 75 V tomto prípade teda prislúcha Komisii, aby, zohľadniac najmä informácie poskytnuté členským štátom, uniesla dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania skutočnosti, že podmienky uplatnenia zásady súkromného investora nie sú splnené a dotknutý zásah štátu tak poskytuje výhodu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ (rozsudok z 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisia a Poľsko, C-933/19 P, EU:C:2021:905, bod 108 a citovaná judikatúra).
- 76 Komisii v tomto rámci prináleží uskutočniť celkové posúdenie zohľadnením všetkých relevantných okolností, ktoré jej v danom prípade umožnia určiť, či prijímajúci podnik zjavne nezískal úľavy porovnateľné s úľavami od takéhoto súkromného investora (rozsudok z 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisia a Poľsko, C-933/19 P, EU:C:2021:905, bod 110 a citovaná judikatúra).
- 77 V tejto súvislosti sa za relevantnú musí považovať akákoľvek informácia, ktorá môže nezanedbateľným spôsobom ovplyvniť rozhodovací proces primerane opatrného a starostlivého súkromného investora v trhovom hospodárstve nachádzajúceho sa v situácii, ktorá je najbližšia možná situácii verejného investora (rozsudok z 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisia a Poľsko, C-933/19 P, EU:C:2021:905, bod 112 a citovaná judikatúra).

- 78 Komisia je okrem toho povinná v záujme riadneho uplatnenia základných pravidiel Zmluvy o FEÚ týkajúcich sa štátnej pomoci uskutočniť konanie o preskúmaní inkriminovaných opatrení nestranne a s náležitou starostlivosťou, aby pri prijímaní konečného rozhodnutia mala k dispozícii čo najúplnejšie a najspoľahlivejšie dôkazy (rozsudok 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisia a Poľsko, C-933/19 P, EU:C:2021:905, bod 114 a citovaná judikatúra).
- 79 Komisia nemôže predpokladať, že podniku bola poskytnutá výhoda predstavujúca štátnu pomoc len na základe negatívnej domnienky založenej na neexistencii informácií umožňujúcich dospieť k opačnému záveru, pokiaľ neexistujú iné prvky, ktoré by mohli kladným spôsobom preukázať existenciu takej výhody (rozsudok z 10. decembra 2020, Comune di Milano/Komisia, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, bod 111 a citovaná judikatúra).
- 80 Ak sa zdá, že by bolo možné uplatniť kritérium súkromného investora, Komisia musí požiadať dotknutý členský štát, aby jej poskytol všetky relevantné informácie, ktoré jej umožnia overiť, či sú splnené podmienky na uplatnenie tejto zásady (rozsudok z 10. decembra 2020, Comune di Milano/Komisia, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, bod 104 a citovaná judikatúra).
- 81 Vzhľadom na to, že Komisia nebýva priamo oboznámená okolnosťami, za ktorých bolo investičné rozhodnutie prijaté, musí sa na účely uplatnenia tejto zásady vo veľkej miere opierať o objektívne a overiteľné skutočnosti, ktoré predložil dotknutý členský štát (rozsudok z 10. decembra 2020, Comune di Milano/Komisia, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, bod 112).
- 82 Aj keď je táto inštitúcia konfrontovaná s členským štátom, ktorý jej v rozpore so svojou povinnosťou spolupráce neposkytol informácie, ktoré mu nariadila oznámiť, musí založiť svoje rozhodnutia na prvkoch určitej spoľahlivosti a koherencie, ktoré poskytujú dostatočný základ na vyvodenie záveru, že podniku bola poskytnutá výhoda predstavujúca štátnu pomoc, a ktoré sú preto spôsobilé podporiť závery, ku ktorým dospela (rozsudok z 26. marca 2020, Larko/Komisia, C-244/18 P, EU:C:2020:238, bod 69 a citovaná judikatúra).
- 83 Z toho vyplýva, že pri preskúmaní existencie a zákonnosti štátnej pomoci môže byť nevyhnutné, aby Komisia prípadne išla nad rámec samotného preskúmania skutkových a právnych okolností, o ktorých sa dozvedela (rozsudok z 2. septembra 2021, Komisia/Tempus Energy a Tempus Energy Technology, C-57/19 P, EU:C:2021:663, bod 45 a citovaná judikatúra).
- 84 Naopak z tejto judikatúry však nemožno vyvodiť, že Komisia musí z vlastného podnetu a pri neexistencii akéhokoľvek nepriameho dôkazu v tomto zmysle vyhľadať všetky informácie, ktoré by mohli vykazovať spojitosť s vecou, ktorá jej bola predložená, aj keď by také informácie boli verejne dostupné (rozsudok z 2. septembra 2021, Komisia/Tempus Energy a Tempus Energy Technology, C-57/19 P, EU:C:2021:663, bod 45, ako aj citovaná judikatúra).
- 85 V dôsledku toho zákonnosť rozhodnutia v oblasti štátnej pomoci musí súd Únie posúdiť v závislosti od informácií, ktoré mala Komisia k dispozícii v čase, keď toto rozhodnutie prijala, a ktoré zahŕňajú informácie, ktoré sa javili ako relevantné na posúdenie, ktoré sa má vykonať v súlade s judikatúrou pripomenutou v bodoch 75 a 76 tohto rozsudku a ktorých predloženie mohla na základe svojej žiadosti dosiahnuť počas správneho konania (rozsudok z 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisia a Poľsko, C-933/19 P, EU:C:2021:905, bod 118 a citovaná judikatúra).

- 86 V prejednávanej veci z bodov 132 až 135 a 137 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd na jednej strane dospel k záveru, že Komisia si prijatím oznámenia o zárukách uložila povinnosť overiť, či existuje „zodpovedajúci referenčný poplatok, ktorý je súčasťou ponuky na finančných trhoch,“ alebo „trhová cena podobného nezaručeného úveru“ pred použitím referenčnej sadzby. Na druhej strane konštatoval, že táto inštitúcia si nesplnila túto povinnosť, keďže konštatovanie neexistencie príslušného referenčného poplatku, ktorý by bol súčasťou ponuky na finančných trhoch vyplýva z porušenia tohto oznámenia a že konštatovanie neexistencie trhovej ceny podobného nezaručeného úveru nie je z právneho hľadiska dostatočne podložené.
- 87 V tejto súvislosti po prvé z konštatovaní uvedených v bodoch 64 až 68 tohto rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd správne rozhodol, že prijatím uvedeného oznámenia si Komisia uložila povinnosť overiť, či „existuje“ zodpovedajúci referenčný poplatok, ktorý je súčasťou ponuky na finančných trhoch, a v opačnom prípade, či „existuje“ trhová cena za podobný nezaručený úver predtým, ako použije referenčnú sadzbu.
- 88 Po druhé, ako uviedol Všeobecný súd najmä v bodoch 124 až 126 napadnutého rozsudku, zo žiadneho prvku sporného rozhodnutia nevyplýva, že by Komisia overila, či existoval zodpovedajúci referenčný poplatok, ktorý by bol súčasťou ponuky na finančných trhoch. Obmedzila sa totiž na to, že v odôvodnení 86 písm. c) tohto rozhodnutia konštatovala, že „ročné poplatky za záruku vo výške 0,5 – 1 % účtované za predmetné záruky nemožno považovať za poplatky, ktoré zohľadňujú riziko zlyhania pre zaručené úvery, vzhľadom na ťažkosti klub[u] Valencia CF“. Okrem toho v oddiele 7.2 sporného rozhodnutia, ktorý sa týka vyčíslenia pomoci Komisia začala svoje preskúmanie v odôvodnení 93 priamo druhým krokom spočívajúcim v overení, či existuje trhová cena podobného nezaručeného úveru.
- 89 Jediným vysvetlením, ktoré vyplýva zo sporného rozhodnutia v súvislosti s týmto prístupom, je, že táto inštitúcia sa domnievala, že pre podnik v ťažkostiach neexistuje zodpovedajúci referenčný poplatok, ktorý by bol súčasťou ponuky na finančných trhoch.
- 90 Ako však uviedol Všeobecný súd v bodoch 127 a 133 napadnutého rozsudku, takáto logika je v rozpore s oznámením o zárukách, ktoré v bode 4.1 písm. a) rozlišuje „pri spoločnostiach, ktoré majú ťažkosti“ prípady, keď „trhový poskytovateľ záruky, pokiaľ existuje... bude účtovať vysoký poplatok podľa miery očakávanej platobnej neschopnosti“ od tých, u ktorých v prípade, že „sa pravdepodobnosť, že dlžník nebude schopný pôžičku splatiť, javí ako mimoriadne vysoká, táto trhová sadzba nemusí existovať“.
- 91 Z toho vyplýva, že podľa tohto oznámenia posúdenie, podľa ktorého bol Valencia CF v ťažkostiach pri poskytnutí opatrenia 1, samo osebe nepostačuje na konštatovanie, že neexistuje zodpovedajúca referenčná výška poplatku, ktorý je súčasťou ponuky na finančných trhoch, keďže takéto konštatovanie si vyžaduje prinajmenšom doplňujúcu analýzu týkajúcu sa rizika očakávanej platobnej neschopnosti.
- 92 V tejto súvislosti Všeobecný súd okrem iného v bode 128 napadnutého rozsudku uviedol, že Komisia najmä v odôvodneniach 77 a 80 sporného rozhodnutia rozlišovala medzi rôznymi druhmi ťažkostí a zastávala názor, že hoci sa Valencia CF nachádzal v čase poskytnutia tohto opatrenia v ťažkostiach v zmysle usmernení o záchrane a reštrukturalizácii z roku 2004, nenachádzal sa v „situácii závažnej krízy“ v zmysle bodu 4.1 písm. a) oznámenia o zárukách. Z toho vyplýva, že Všeobecný súd mohol dospieť k záveru, že Komisia v spornom rozhodnutí nepreukázala, že pravdepodobnosť, že Valencia CF nebude schopný pôžičku splatiť, je „mimoriadne vysoká“ v zmysle uvedeného bodu 4.1 písm. a).

- 93 Všeobecný súd sa teda nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia si nesplnila svoju povinnosť zohľadniť v prejednávanej veci všetky relevantné skutočnosti a že na rozdiel od toho, čo tvrdí táto inštitúcia, Všeobecný súd nerozšíril povinnosť náležitej starostlivosti prislúchajúcu tejto inštitúcii nad rámec povinnosti, ktorú si sama uložila prijatím uvedeného oznámenia.
- 94 Po tretie, ako konštatoval Všeobecný súd v bodoch 131, 135 a 137 napadnutého rozsudku, žiadna skutočnosť v spornom rozhodnutí, ani žiadna skutočnosť predložená Všeobecnému súdu nepotvrdzuje tvrdenie Komisie uvedené v odôvodnení 93 sporného rozhodnutia, podľa ktorého „z dôvodu obmedzeného počtu pozorovaných podobných transakcií na trhu“ referenčná hodnota trhových cien podobného nezaručeného úveru „neumožňuje zmysluplné porovnanie“.
- 95 V tejto súvislosti, ako uviedol generálny advokát v bodoch 79 a 80 svojich návrhov, táto inštitúcia vyvodila zo svojho vlastného konštatovania, podľa ktorého bol Valencia CF v ťažkostiach pri poskytnutí opatrenia 1, nielen to, že žiadna finančná inštitúcia by neponúkla záruku v prospech tohto klubu, ale aj to, že bolo vylúčené, že by mohol existovať podobný nezabezpečený úver.
- 96 Keďže tak existencia zodpovedajúcej referenčnej výšky poplatku, ktorý je súčasťou ponuky na finančných trhoch, ako aj existencia trhovej ceny podobného úveru, ktorý nie je zabezpečený zárukou, môže byť podľa oznámenia o zárukách rozhodujúca na účel konštatovania existencie štátnej pomoci a jej vyčíslenia, ide o výsostne relevantné skutočnosti na účely posúdenia, ktoré má vykonať Komisia v zmysle judikatúry pripomenutej v bodoch 75 a 76 tohto rozsudku.
- 97 Hoci Komisia si tým, že v bode 28 rozhodnutia o začatí konania vo veci formálneho zisťovania vyjadrila pochybnosti týkajúce sa možnosti finančných inštitúcií poskytnúť bez záruky štátu podobný úver klubu Valencia CF, splnila svoju povinnosť pripomenutú v bode 80 tohto rozsudku požiadať dotknutý členský štát o informácie, ktoré sú v tejto súvislosti relevantné, je nesporné, že zo strany španielskych orgánov nedostala žiadnu odpoveď a ani pred Všeobecným súdom neuviedla žiadny iný dôkaz, ktorý mohla mať k dispozícii v čase prijatia sporného rozhodnutia.
- 98 Za týchto podmienok sa zdá, že Komisia pred Všeobecným súdom nepreukázala, že mala k dispozícii dôkazy vyznačujúce sa určitou mierou spoľahlivosti a koherentnosti v zmysle judikatúry pripomenutej v bode 82 tohto rozsudku, ktoré by jej umožnili potvrdiť, že existoval len „obmedzený počet transakcií podobnej povahy na trhu“, ktorý „neumožňuje zmysluplné porovnanie“ s referenčnou trhovou cenou podobného úveru nezabezpečeného zárukou.
- 99 Ako vyplýva z bodu 52 tohto rozsudku, samotná Komisia zastáva názor, že môže byť povinná využiť svoje osobitné vyšetrovacie právomoci najmä vtedy, ak nemá k dispozícii dostatočné dôkazy na preukázanie existencie pomoci, alebo keď je odôvodnené predpokladať, že údaje, ktoré má k dispozícii, sú neúplné.
- 100 Keďže si totiž Komisia prijatím oznámenia o zárukách uložila povinnosť overiť, či existuje trhovú cenu podobného úveru nezabezpečeného zárukou, Všeobecný súd mohol bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, dospieť k záveru, že za podmienok, aké vyplývajú zo zistení uvedených v bodoch 93 až 97 tohto rozsudku, bola táto inštitúcia v reakcii na rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania v zmysle judikatúry pripomenutej v bode 82 tohto rozsudku povinná ísť nad rámec samotného preskúmania skutkových a právnych okolností, o ktorých sa dozvedela.

- 101 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, jej Všeobecný súd týmto spôsobom neuložil neprimeranú povinnosť náležitej starostlivosti a neprimerané dôkazné bremeno, ale obmedzil sa na konštatovanie, že Komisia nesplnila požiadavky, ktoré si uložila prijatím uvedeného oznámenia. Vôbec totiž nevyžadoval, aby táto inštitúcia predložila negatívne dôkazy o neexistencii transakcií podobnej povahy na trhu, ale obmedzil sa na konštatovanie, že Komisia nepodložila svoj záver, ani nevyužila možnosť, ktorú mala k dispozícii v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 84 tohto rozsudku, predložiť v priebehu správneho konania španielskym orgánom alebo dotknutým účastníkom konania osobitnú žiadosť s cieľom dosiahnuť predloženie relevantných dôkazov na účely posúdenia, ktoré sa má vykonať. Všeobecný súd predovšetkým nevylúčil, že Komisii mohlo na to, aby splnila povinnosti náležitej starostlivosti a dôkazného bremena, ktoré jej prislúchajú, postačovať predložiť takúto osobitnú žiadosť v rámci výmeny korešpondencie uvedenej v bode 14 tohto rozsudku.
- 102 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba jediný odvolací dôvod uvedený na podporu odvolania, a teda aj samotné odvolanie zamietnuť ako nedôvodné.

O trovách

- 103 Podľa článku 184 ods. 2 rokovacieho poriadku, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne o trovách konania.
- 104 Podľa článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, ktorý sa na základe jeho článku 184 ods. 1 uplatní na odvolacie konanie, Súdny dvor uloží účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 105 Keďže Komisia nemala úspech vo svojom jedinom odvolacom dôvode a Valencia CF navrhol uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania, je namieste rozhodnúť, že Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vynaložil Valencia CF.
- 106 Podľa článku 140 ods. 1 rokovacieho poriadku, ktorý je *mutatis mutandis* uplatniteľný na konanie o odvolaní podľa článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, členské štáty, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú svoje vlastné trovy konania. Španielske kráľovstvo, ktoré sa zúčastnilo konania pred Súdnym dvorom, preto znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. Odvolanie sa zamietajú.

2. Európska komisia znáša vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vynaložil Valencia Club de Fútbol SAD.

3. Španielske kráľovstvo znáša svoje vlastné trovy konania.

Podpisy